

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ»**

«Оркестрові струнні інструменти»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність – В5 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ Навчальна дисципліна «Додатковий інструмент» входить до циклу вибіркових навчальних дисциплін. Курс спрямовано на розкриття індивідуальних творчих здібностей здобувачів фахової передвищої освіти, перш за все, формування комплексу спеціальних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, що є необхідними для опанування основ диригування.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральні компетенції (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетенції (ЗК)

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетенції (СК)

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 8, Курс II-IV, Семестри III — VIII, загальний обсяг — 240 годин, з них індивідуальних — 109 годин, самостійних — 131 години. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 6, Курс I-III, Семестри I—VI, загальний обсяг — 180 годин, з них індивідуальних — 109 годин, самостійних — 71 години.

МЕТА КУРСУ - опанування здобувачами фахової передвищої освіти обсягом необхідних знань та вмінь з техніки гри на струнних інструментах для доцільного застосування в майбутній педагогічній та виконавській діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН

3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стилевих особливостей .

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської / музично-теоретичної / педагогічної / організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 16 Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Навчальна дисципліна «Додатковий інструмент» вивчається протягом трьох років навчання та є професійно-важливим навчальним курсом, який належить до професійно-практичного блоку навчального плану, зокрема до циклу фахової підготовки музиканта, або педагога-музиканта та безпосередньо пов'язане з такими дисциплінами, як «Оркестровий клас», «Виконавська практика», «Курс підготовки сучасного педагога». Означений предмет допомагає розбудовувати у здобувача фахової передвищої освіти творчий та послідовно-логічний підходи, стосовно вирішення низки художньо-творчих, мистецьких завдань.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Заняття з дисципліни «Додатковий інструмент» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу. В кожному семестрі здобувач повинен опанувати нові технічні навички, вдосконалюючи раніше надбані та підготувати два академічних твори різних за жанрово-стильовими характеристиками для виконання на публіці (заліку) .

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: пояснювально-ілюстративний, практичний,

аналітичний, ігровий, творчий, проблемно-пошуковий, самостійної роботи та метод навчального концерту.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Додатковий інструмент» реалізується у вигляді індивідуальних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ включають поточний та підсумковий контроль, а також проводяться у вигляді відкритих сольних виступів здобувачів фахової передвищої освіти. Залік наприкінці курсу здійснюється з метою підведення підсумків навчального курсу й включає виконання двох різнохарактерних, різножанрових творів.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»)

Навчальний курс «Додатковий інструмент» передбачає роботу як в індивідуальній формі з викладачем у професійно облаштованій навчальній аудиторії, так і у самостійній роботі. Усі завдання, передбаченні програмою мають бути виконанні у встановлений термін. Пропуски занять здобувачами фахової передвищої освіти припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню у вигляді вивчення додаткового навчального матеріалу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Букварик для школяра: навч. посіб. / упоряд. О. Олійник, Т. Родіонова. Львів: Розвій, 2011. 60 с.
2. Віночок мелодій для скрипки на теми народних пісень / упорядник О. Олійник. Львів : Наукове товариство імені Шевченка, 2002. 34 с.
3. Гоноболін О. Юним скрипалям: П'єски для діточок. Gonobolin Art 2014. 20 с.
4. Завалко К. Педагогічна інноватика в теорії та практиці музичної освіти: монографія. Черкаси : Черкас. ЦНП, 2013. 520 с.
5. Кос-Анатольський А. Три пісні в перекладі для скрипки та фортепіано. Тернопіль : Астон, 1999. 16 с.
6. Кухарук Д. Любим діткам для забави: П'єси для скрипки та фортепіано учням молодших класів. Рівне : О. Зень, 2012. 30 с.
7. Музична абетка для маленьких скрипалів: 1-2 класів: навч. посіб. / Н. В. Плахцінська. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. 64 с.
8. Музична школа: Випуск 10 / Скрипка для початківців / ред. Р. Кейріс. Київ : Менеджмент-XXI.
9. Музична школа: Випуск 11 / Скрипка для 2–3 класів / ред. Р. Кейріс. Київ : Менеджмент-XXI.
10. Музична школа: Випуск 12 / Скрипка для 4–5 класів / ред. Р. Кейріс. Київ :

Менеджмент-XXI.

11. Музична школа: Випуск 29 / Скрипкові ансамблі для різних класів / ред. О. Агапової. Київ : Менеджмент-XXI, 2011. 56 с.
12. Музична школа: Випуск 30 / Скрипкові ансамблі для різних класів / ред. О. Правдюк, Т. Ярошенко. Київ : Менеджмент-XXI, 2011. 38 с.
13. Музична школа: Випуск 57 / Скрипка для 1–3 класів. Київ : Менеджмент-XXI, 2013. 56 с.
14. Музична школа: Випуск 58 / Скрипка для 2–4 класів. Київ: Менеджмент-XXI, 2013. 56 с.
15. Музична школа: Випуск 78 / Чарівне єднання Цикл п'єс для скрипки та арфи (фортепіано) для 2-6 класів / ред. О. Агапової. Київ : Менеджмент-XXI, 2015. 40 с.
- 16.Музична школа: Випуск 102 / Твори великої форми для 1–3 класів/ ред. О. Агапової, Н. Коптенкової. Київ : Менеджмент-XXI, 2017. 56 с.
- 17.Музична школа: Випуск 103 / Твори великої форми для 1–3 класів ред. О. Агапової, Н. Коптенкової. Київ : Менеджмент-XXI, 2017. 56 с.
18. Музична школа: Випуск 108 / Скрипка для 1–4 класів. Твори Петра Петрова-Омельчука. Київ : Менеджмент-XXI, 2018. 40 с.
19. Музична школа: Випуск 118 / Різдвяні скрипкові п'єси і ансамблі/ ред. О. Агапової. Київ : Менеджмент-XXI, 2018. 56 с.
20. Павлов О. Скрипкова абетка. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
- 21.Перші нотки скрипаля. 100 п'єс у першій позиції, Н. В. Плахцінська. Вінниця : Нова книга, 2017. 76 с.

Додаткова:

1. Василевич М.О. Формування досвіду сценічної витримки виконавців –інструменталістів у системі професійної мистецької освіти //Професійна мистецька освіта і художня культура :виклики ХХІстоліття.-Матеріали ІІ Міжародої науково-практичної конференції.-К.:2016.-751с

Інформаційні ресурси

- 1.IMSLP (Petrucci Music Library) – <https://imslp.org>
Безкоштовна бібліотека нотної літератури для всіх видів інструментів. Великий вибір творів для струнних інструментів
- 2.Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека – www.libr.dp.ua
- 3.Ноти українських композиторів -<http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
- 4.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси.
URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>